

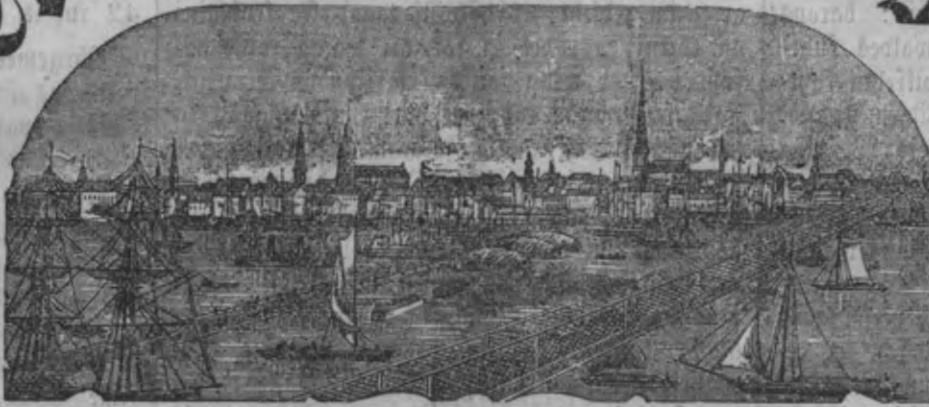
Ur pāfha misusdēhīga augsta Kaisara rehleschanu.

1881.

gashjunts.

Malfa ar pefuhitshau par pasti:  
 Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.  
 bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "  
 Ar Peelikumu: par  $\frac{1}{2}$  gadu 1 " 25 "  
 bes Peelikuma: par  $\frac{1}{2}$  gadu — " 85 "

Maksa bes preefushtischanas Rigā:  
 Ar Peelitumu: par gadu 1 r. 75 L.  
 bes Peelituma: par gadu 1 " — "  
 Ar Peelitumu: par  $\frac{1}{2}$  gadu — „ 90 "  
 bes Peelituma: par  $\frac{1}{2}$  gadu — „ 55 "



Mahjas Weesis isnahk weentreis pa nedestu.

Mahjas Weests teel isdots fesideenahmt  
no plst. 10 fahlot.

Malka par ſludinaſchau: par weenā ſlejaš ſmaiku raiſtu (Petit)-rindu, jeb to weetu, lo tabda rinda eenem, malka 8 lap.

Nedalzīja un ekspedīcija Rīgā,  
Ernst Plates bilschū- un grahamu-dru-  
lataivā un burtu-leetuvē pēc Pehtera  
baņinās.

**Nahditojs.** Jaunalašs finas. Telegraſa finas. **Gekſches mēs finas:** Riga: Lauschū flaitſchana. Statitiflas finas par teatru. Ahbelu un kirschu ſoli. Rengu ſtrejo. Weetalwa. Leelwahde. Chrgemes apgabals. Wez-Druſti. Stulmaunuscha. Dobeles aprinkis. Stolotaju amati kurſemē. Muhru muſicha. Par Lat-weiču un Igauu valodahm. Behrnawas apgabals. Witebſla. Schidu wajaſchana. — **Ahrſemes finas:** Berline. Wihne. Londone. Irlande. Turzija. Greetija — Sr. Woldemars par ſwim un ſweju. Letas Korschōs un Riga — pubbliſ. Cirqus finas. — **Peelikumā:** Mahnu-thribas aals. Grandi un ſeedi.

## Taunakahs finas.

Kurseme. No tureenas mums peenahjis  
ſchahds rākſis: Schinis deenās man gadijahs  
braukt zaur Jaunjelgawas apgabalu, kā ari  
wehlak ūahdu gabalu zaur Dobeles aprinki,  
ihpazchi zaur Kalnomuischu u. t. t. Nefen pahr-  
lijusčais leetus ſchē wiſur fawu augligo ſweb-  
tibū iſplatijs, ſirds no preeka lez redjot, ſik  
kupli un jaunki labiba uſ laukiem fanehmufehs  
un ja wiſs labi iſdodahs, tad waram uſ augligu  
rudens plahivunu zereht. —nd—.

Illustes pareitizigo muhku flosteri grib  
pahrwehrst par nonnu flosteri. Keisara Ma-  
jistete us to jaw dewis Sawu astaufchanu.

**Berline.** Firsts Bismarks efot tà faslimis, ka efot bijis janoleekahs us gutu. Winsch ir faslimis ar nerweem. Slimiba efot deesgan wahriga.

Londone. Tos diwi apzeetinatos Liwer-pule (skat. to siuu: Liwerpule ahrsemes siuās), tas tureenes rahtusi gribaja gaifā usspert, daschi laudis raudūjuschi iſ zeetuma atswabi-naht. Kahdi trihſimts žilweku bija pee zeetuma sapulzejuſchees, bet teefas no tam jaw bija eprerfchü dabujuschi finaht un tapelz̄ zeetuma waltneekus ar eerotscheem apgahdajuſchi un par droſchibu zeetuma preekfchā nostahdijuschi.

Anglija. Mehginaojums, Liverpules rāhtusi gaīša uſpert, ir Anglus loti iſtrauzejīs un nemeerā gaīſis. „Nelnes awise“ par ſcho leetu paſneids webl ſchahdas finas:

Gefchlectu ministris parlamentes apakſch-namā laſija Liverpules birgermeiftara tele-graſa ſiuu (telegaramu) preefchā, kura par fprahdſinachanas mehginaſumu iſſtaſtits un-dachadas Anglu awiſes, ſcho notikumu pahr-unadamas, ſcheliojabs par pretlikumibas wai-roſchanu un par valdibas neſtingribu. Po-litikas wihi eerauga ſchini noſeedſigā mehginaju-mā Feneeschu fazelſchanos uſ nemeereem. Tee pee noſeedſnekeem, kas griebeja rähtuſi

gaifā usspert, atraftee papihri un medakas ar dumpigeem wirsraksteem rahda, ka teefham grib dumpi fazelt. Medakas, kas no bronfas taisitas, nabl no ta nosauktabs Geneeschu brahlibas. Starp atraftee raksteem ari usgahja adreses, pee Geneeschu leelakeem wadoneem. Tee nosedsneeki, los gribaja Liverpules rahtusi ar dinamitu gaifā spert, ir wehl deesgan jauni. Roberts Bartons ir 28 gadus wezs un Mak Kerits (gitas awises winu nosauz par Mak Keritu) 30 gadus wezs. Bartons, fa rahdahs, ne vreelfch ilga laika no Amerikas atbrauzis; winsch kahdā meerigā vilseftas eelā nometahs kahdā namā us dsihwi, wina faimneeze winu tureja par kluſu, meerigu zilweku, jo tahds winsch tai isehdijahs; winsch likahs nodarbojotees ar lopu uspirtſchanu. Vreelfch tschetrahn deenahm faimneeze winu pirmo reisu redseja ar Mak Keritu (Keritu) fateekamees. Mak Kerits winai nepatika, bet us Bartona perrunaschanu, wina Mak Keritu ari fawā mahjā par eedsihwotaju usnehwa. Kamehr Bartons pee minetahs faimneczes usturejahs, tamehr winsch naw neweenas wehstules fanehmis, nedj ari kahdu wehstuli aifsuhtis. Par sprahdīmaschanas ribku runajot jaſaka, ka tas, zik tahtu to if fasprahguſcheem gahaleem war nospreest, pastahwejis is 2 pehdas 6 zolli garas un 5 zolli refnas ſtiklas (glaħschu) stobra jeb truhbinas, kas ar dinamitu bijuse pildita.

**Bulgarija.** Bulgarijā grib waldishanas likumus pahrgroßht un Bulgarijas waldnecks, firsts Alekſanders, grib tamdeht no Bulgarijas waldibas atlahtees. Tagad kahda ahrfemes awise par ſcho leetu paſneeds ſchahdas ſinas, las winai iſ ſoſijas pefuhtitas. Firsts Alekſanders tigis no Bulgarijas ekſarcha uſaizinats, lai ar partiju wadoneem eelaishahs farunās. Firsts Alekſanders ar ſtingribu paſtahw uſ tam, la wiſch nekahdās farunās negrib eelaistees. Kahda feewefchu de-

putazija (suhtneeziba) nodewa firstam Alek-  
fanderam rakstu, kas ir parakstits no 325  
seewahm. Schini raksta seewas issuka, ka-  
winas sawus dehlus ta audzinajot, ka tee  
breefmu brihdi sawu dsihwibiu usupuretu preefsch  
firsta un preefsch nodibinateem waldbasliku-  
meem. Bet latra mahle turetu sawu dehlu  
var vahrdeweju, ka tas ne-aissstabhetu sawu  
rakstu un nodibinatos waldbas likumus.

Bija walodas ispaudusfchahs, ka Dahnu prinzis Waldemars tiltu eezelts par Bulgarijas waldneeku, ja tagadeis Bulgarijas waldneeks, firsts Allefanders, no Bulgarijaswaldschanas trona atkahptos. Par scho leetu Anglu awise "Standard" raksta, ka leelwaltis ne-efot ar to ar meeru, ka prinzis Waldemars tiltu par Bulgarijas waldneeku eezelts. Leelwaltis eerauga katu pahrgrosijumu starp Balkana walstinhahm par atmetamu un ne bes pamata baidahs, ka jeb kurfch pahrgrosijums nefazeltu julkchanu. — Beigas mums wehl japeemin, ka firsts Allefanders pee kara-teesahm islaidis pawehli, kura, ihsumā fāremta, tā fkan: 1) Getaifamas kara-teesas tur, kur firsta komifari usturahs. Schihm teesahmi japoftahm is druschinu komandanta un is 2 wirsnekeem; schai teesai ja-usrauga un jasarga, ka ne-iszeltos nemeerneeki, kas pret fahrtigahm teesahm laudis usmusinatu. Schahdi nemeerneeki fodomi waj nu ar zetuma strahpi libds 2 mehneschi jeb ari pat ar nahves fodu, ja likumu noseegums jo leelaks, bet tahda teisa nahves fods no kara-teesas apstiprinams. 2) Gelschleetu ministrim usdots, awischneebu zeeti pahraudsibt.

### Telegrafo finas.

Peterburga, 4. Junijâ, Schodeen pult-  
sten 4 pehz pušdeenas no Gatschinâs us Pe-  
tera pili (Peterhofu) paħrgħajha dñiħwot muħfu  
augħstahs Keisara Majestates, Keisars un Kei-  
fareene liħds ar Saweem augsteem behrnejem.

## Geschäftsemes finas.

Riga. Patlaban isdotais lauschu skaitischa-  
nas plans Widsemē 1881. gadā, paprečsch  
ustrahda galvenahs komisijas lozeklu wahrdus,  
kureem irāid isdota skaitischanas isdarischanas  
wirswadischana, un tee ir: Presidents: Widse-  
mes gubernators, kambarkungs barons Uexküll-  
Güldenbandis; vihze-presidents: Landrahts ba-  
rons Wolfs-Kalnemoise; Widsemes bruneneezi-  
bas suhntis; R. Staël v. Holstein-Anzen;  
Sahmu falas bruneneezibas suhntis: barons  
H. Bruiningks; Baltijas domenu waldes suh-  
nis: wirsmeschakungs Jürgensons; pilsehtu suh-  
nis: Dr. Aug. v. Dettingens; Widsemes gub.  
statistikas komitejas suhntis: sekreteers W. An-  
ders; sekreteeris un rakstu wedejs: Fr. v. Jung-  
Stilling. Plans eedalits trejās nodalās, 1) więpähriga noteikschana; 2) skaitischana us lau-  
keem; 3) skaitischana pilsehtds.

No wißpahrigas noteikšanas tas peeminamē,  
ka wißi zilweki, kas 29. Dezembri sch. g. at-  
rodahs Vidzemē, irād skaitami un kātris tau-  
weetā uſnemamē, kur wißch pahrmitis tāi nakti  
no 28. us 29. Dezembri. Štā kātris dabon  
weenu skaitishanas kahrti, us kuras ja-ispilda  
tee jautajumi ar atbildēhm, kuri tur nobrukati.  
Ves tam wehl iſdos pilsehtas katrai mahju fain-  
neezibai ihpaschu mahjas fainneezibas kahrti,  
us kuras wißi zilweki uſrakstami, kas tobrīhd  
usturahs tāni fainneezibā, tā arīdān tee, kuru  
naw mahjā. Us laukeem iſdalīhs katrahm mah-  
jahm weenu mahju kahrti, us kuras uſrakstami  
wißi tee, kas tāns mahjas dīshwo, kā ari tee,  
kuri tāi laikā nebuhtu mahjas.

Us laukeem tiks flaitischanas ta eegrosta, ka  
katra leelaka muischa, lihds ar to pee tahs pee-  
derofchu pagastu, buhs ihpaschs. flaitischanas  
nowads; masakas muischeles haweenos galwena  
komisija kopā par weenu flaitischanas nowadu.  
Katrām flaitischanas nowadam buhs faws muis-  
chias komisaris, katrai draudsei fava draudses  
flaitischanas esistahde, kuras preckfchfchdetajs tiks  
eezelts no muischniezbas konventa. Flaititajī  
ar sibmuli ispildihs katrā weetā flaitischanas  
fahrtis. Stanzijās, eebraufschanas weetās un  
krogos wajaga wifus flaitischanas nafti atbrau-  
kushus zatineelus ussihmeht ihpaschās, ta faul-  
tās swescho fahrtis. Daishus zitus sibkumus,  
kas eevehrojami pafcheem flaititajeem, sche ne-  
eevehrofim. Plani iraib nodrukati Wahzu,  
Kreewu, Latweefchu un Zgaunu walodās.

Wezakais polijijmeistars, palkawneeks v. Rei-  
chardt, kā jaw ūnrots, us 2 mehnēscheem atwa-  
linats, no ūchibis deenas wina weetu išpildibis  
jaunakais polijijmeistars, barons v. Engelhardt.

Statistiskas finas par pēhdejo sezonu Rīg.  
Latv. beeindr. teatrī. Sehrē laika dekst bija  
schīni sezonā (no 14. Septembra līdz 3. Maja)  
tikai 15 išrābdīšanas, kurās išrābdīja 17 lu-  
gas. No tām bija jaunas lugas, kurās pirmo  
reizi išrābdīja 12. Šī 3 un vairāk zehl. fa-  
stāhvēja 8 lugas; 6 bija dīseedīšanas lugas  
un operetes, originali tikai 2. Trihs reizes  
išrābdīja lugu „Beedribas fehrga,” divi reizes  
„Dakteris Klaufs” un „Trihs pahri kuryju.”  
— Pee tāch išrābdīšanām nebija dalību  
34 personas (13 dāhmas un 21 fungs) no  
kurām pēdereja pee iebastas „alteeru fabeedri-  
bas” 4 dāhmas un 9 fungs.

Führmanis Nr. 622 polizijai nodewis: ga-  
renu albumu ar fotografijām.

(Eesnhtits). Rā wīseem ūnams, muhsu  
dahrsos un zitās publikai vee-ējamās apdehtītās  
weetās atrodahs zelu stuhrds un malās ihsapchi

ſtabi, ar usrakſteem wiſas trejās, ſchē jo wairak ſletojanuās walodās, ka ſchahdi platzhi ar fa- weem dehſtijumeem top publikas fargaschanā at- wehleti. Neſkafot us wiſu ſcho, eefuhtitajam beechi ween gadijees redſeht, ka tas ne buht neekek ewehrots, bet koſineem un kruhmineem ſarini nolaufi. Un ſchos nedarbus til daudſ wiſ nepadara ta ſauktee „nebehdeeki,” bet wairak „ſkaiftais dſimums.” Wehl wakar man gadijahs redſeht, ka bahrs dahmu Wehrmana dahrſā ari domaja, ka tas naw wehl deesgan, ar azim redſeht, ka ſkaifti tagad tee kruhmini un koſini ſeed, bet ka toſ ari wajag rokās ne- fahrt un par wina jauko ſmarſchu papreezatees. Kad nu winas us tam dariju uſmanigas, ka tas naw pareiſi, ſeedus norauſtib, tad winas man itin meertigi atbildeja, ka tas koſineem učka neſlahdejot, kad maſu ſariau noraujot, jo ari dahrſneeki mehdsot to dariht, kokeem ſarus ap- graiſidami. Schē nu gan zeen. dahmas rahdi- jahs buht peemirſuſchas, ka tas naw wiſ ween- alga, kurā laikā un ka toſ ſarus greeſch. Dahrsneeks ſinams negreeſih ſiſtagad waſa- ras fwetlids, bet zitā laikā, negreeſih ari wiſ toſ ſarus, kuri wiſmuſali ſeed, bet iſmeleſees tik toſ, kaſ ir pelniſuſchi, ka winas apgraiſa. Ir ari leela ſtarpiſa, waj ſoru lauſch ieb greeſch. Ya nu daudſi no teem ſumteem un tuhleſtoſcheem, kaſ katu deenu dahrſus apmele, ar minetahm dahmahm buhtu weenis prahtis, ka nekaſ ne- kaſch, ſokam nolaufi ſarini, tad gan laikam preeſch teem, kaſ zitadi doma, ne ar azim wairs nebuhtu ko ſlatitees. Ka teefcham daudſ ſarini top nolaufi, warehs latrs pats bahre- zinatees, kad wiſch ſeedoſchos kruhmus tuvali apfkatihs. Tadeht eefuhtitajis zaur ſcho luhdſ un atgahdina, jauki ſeedoſchos un ſmarſchigoſ koſinus un kruhmiyys taupiht. — Ka ari Ni- gas apfahrtos laužineeki nemahl ſeeuht ſarav ſiſmuſahs behrſu birſatas, no tam redſams, ka ſeſtdeen wiſas eelas bij pilnas ar behrſu meju meſumeeem.

Ahbohu un kirschu koli, ka d'sirb, Widsemē  
un Kurszemē schogad loti labi no secede jufschī un  
ka tadehk efot zeramē bagats kolu-auglu gads.  
No kustoneem ne-efot ko bihtees, jo auksais pa-  
wasaris nefahwiš teem leeliski isvlatitees, un  
lailam ari fahnas, kas wineem waretu skahdebt,  
wairis ne-efot jagaida. Bet toteesu masak efot  
zerams no bitehm. Wehjais pawa wasaris tahm  
ilgi aisturejis baribū, un ne masak tahs titu-  
fhas wahrdsinatas no auksa seemka wehja,  
kas labata feedu laikā nemito jufchi vukta.

Rengu sveja gar Bidsemes veekasti schini pawafari bijufe loti bagata. Renges, ledum aisejot, fa finans, leeleen beeolem bareem do-dahs us juhras malu, fur tad svejneeki tahs ar tihleem fagaida. Birmahs, ta fauzamahs ledus-renges, ir tahs gahrdalabs un gandrihs tik leelas fa laba silke. Par schahdu rengu spaini makfaja 45 kap. Pehzak, kad israhidi-jahs, fa sveja schagad isdewigia, wareja jaw pirk pa 30, wehlak pa 15 un tahlakas peekrastes weetas, fur fahls nebij tik drihs fabajama, pat pa 7 un 5 kap. Stahsta, fa weenä weetä, aif fahls truhkuma, renges eera-kuschi semé. — Ar rengu sveju nodarbojahs ne tikai weetige semueki, bet ari sweschnieki, isnomadami no gruntsihpaschneelcem svejoschanaas teefibu. Efot aprehtinats, fa schee schwesch-neeki, pa dalaikreevi, pa dalaik Sabmigaleechi.

No Weetawas raktia "Balsei", sa 25

Majā, vltst. 2 pehz pusdeenaś, tur daschā ap-  
gabalā bijuſe wehtra ar kruſu, kas nabju jumtus  
un logus breesmigi apſlahdeja. Daschi kru-  
ſas graudi bijuſchi  $1\frac{1}{2}$  zollu zaurmehrā, zili  
reekſtu leelumā.

Leelwahrde, kā „Rischf. westn.“ raksta, 25  
Majā bijuse breenīgā vehtra ar leetu un krušu,  
kas stipri apstūse jaw bes tam wahoš rudsus;  
ari wasaras labiba buhschot zeetuſe. Daschās  
weetās pat jumti no ehsahm norauti un logi  
issisti. Leel-Zumprawas pareiſtības basnīā  
42 ruhtis fadausītas.

**E**hrjemēs apgabals. No tureenas num  
veenahzis schahds sinojums: Muhsu apgabalam  
schis pawafaris padarihs dīlu robu fainme-  
zibō. Nudsu lauki ir fliski, ka dauds tos usat  
preeksch wasarejas. Sable faufuma un auf-  
stuma deht ne-aug, jo no 21. Aprila libds 24.  
Majam leetus nav lijis, bet tīk oukts seemela  
wehisch gandrīs ik deenas pūhtis. Paschōe

wafaraš fwehilds puhta tik aukts wehjāch, ja bija ar seemas drehbēhm ja apgehrbjahs. Mahla seme ir tā sakaltuse, ja newar usart un libdenu dabuht. Debesobraukšanas deenas rihtā nodega Ērgemes muisčā jaunahs dīsnawas, kurās bija eerikleta mālschana, dehlu sahgeschana un vilnas kahrščana. Skahde melderam leela un truhums wisam apgabalam nodeguštu maschinu debt. Wehl sche gribu pastahstiht par kahdu modigu sahdsibu un sahdsibas atrāschau. Peektdeenas nakti, 1. Majā tika nosagti Ē. muischas graudineekam rati, P. walsts gruntsneekam S. ūrīgs un S. melderam gala. Pirmā fwehdeenā pēhž sahdsibas bija S. mahjās kahfas. Kahbs no kahsu weesem, pirmdeenas rihtā agri us mahju braukdams, reds Ē. muischas pagalmā S. sagto ūrīgu pefetu un galu wcfumā. Itaifa ūrīgu wakā un bronž us kahsu mahju atpakał; atdod S. gruntsneekam ūrīgu un S. melderam galu. Newar iſprāst, kur saglis tik ilgi, no peektdeenas lihds pirmdeenas rihtam, to maso starpu, 3 werstes, brauzis un kapebz ūrīgu un galu atstahjis Ē. muisčā. - Saglis pats atrābees Ē. muischas ūchkuhnī un bijis kahds Kreews. Kahds draudzēs wihrē.

Wej-Društvi. No tureenás miums peenahzis schahds ofsaufchanas raksis:

Atsanofces us to sin ojumu no Bez-Drusteem „Mahjas Weesi“ № 18, man sche apäfschä parafstijuschäm pebz pateesibas jaistro, ka pirmöle leeldeenaß swichtkös muischas stalla wahgusi gandanzoschana bijuse, bet tur nebija nedz tahdo kahribas wihra, ka Kreilen l. sawa sinojumä peemin, nedz bufetes, nedz 2 rubli 49 kapitika famesti, par so muzu alus atweduschi Tapat ari nebija klarnetes pubschana, nedz ari weesi tika projam trenkti. P. Lasdin.

**Stukmanuischa.** No tureenas mums raksta  
Te pee mums pastahwigi fausums usturejahs  
la ned̄ labiba, ned̄ sahle auga, wiſs bija ta  
panihzis. Laudis ar leelahm nopushtahm ilgo  
jahs pehz lectus, bet lo gan sagaidija, breefmas  
25. Majā te pee mums usnahza breefmiga kruſa  
ar leelu wehtru, kas nosita wiſus laukus, ruds  
ta bij nosisti, la ſumbeni ween bij redsam  
Rudsus fahl uſart preefch waſaras fehjas; be  
fur tad wehl zita ſlahde pee waſaras augeem  
ka pee lineem, auſahm, kahpoſteem, dahrſos ah  
belehm ſeedus no plehſa libds ar wiſahm lapahm  
pee kam wehl iſtabahm logu glahſes tika iſdauiſi  
tas. Kruſas leelums bij reekſtu leelumā. Kau  
kruſas un lectus negaiffs bija paſyrgahjis, ta  
uhdens no kalneem uſ celejahm wehlaħs ar lee  
lahm ſtraumahm fur mudi atri vikt̄a hiji ſe

frājūsfahabs leelas tschupas no krusas grādi-  
neem. Krūfa usnahza pūsēt dīmos pēbz pūs-  
deenas un beidsahs pulksten dīvōs. Ta tīk bij  
weenu pūstundi, bet skahde it jo leela padarita.

**Jelgawas** fawwaliga ugūnsdēbfeju beedribā,  
24. Māja, kā „Mit. Zīga“ fino, swineja faw-  
15. dibinashanas deenu. Mīgas, Wentepils  
un Talsu fawwalige ungundēbfejj bij suhi-  
juschi delegatus.

**Dobeles** aprinkis. No tureenās „Balss“  
dabujuse schahdu finojumu: Muhsu un, kā dīsēd,  
ari Bauflas aprinka no pilsteesas cezelti „jaks  
ministrali“, tureem tas usderunnis, no weenahm  
mahjabm us otrahm jaht un sumus, tureem nau-  
21/2 pēhdū garpsch un 21/2 zolū rejsns wangals  
lakkā, noschaut un no ibpaschneela trihs rublus  
foda nāudas dabuht. Gewehrojams tīk tas, ka  
schis līktens tikai semneeku, ne zīteem funeem  
lemts. Tāhlak jaks ministrateem usdots sem-  
neekem flintas atnemt. — Ibsi pēbz tam, kad  
Jaun-Swirlaukas pagasta flintas bija atnemtas,  
eeskrehja schi pagasta Jaunsemju mahjās iraks  
funs. Tikai lāmīgs gadījums uowehra, ka  
behrns, kas sehtswidū rotajahs, nekapa faksts.  
Zaur kleegschana no weenahm mahjabm us otrahm  
baidits, funs beidsot eeskrehja Jaun-Swirlaukas  
muhsas kalpu ganamā pulkā un saloda 24  
gows. Tāhlak ftreedams, tas usbruzis fahdam  
jahjējam, bet wāj schis ari cewainots wāj ne,  
to nesim. Tāhda ta svehtiba, ko flinschū at-  
nemshana nef!

**Skolotaju amati Kursemē.** 1880. gāda  
bija schabdas pahrmainschanahs: 1. P. See-  
walds, Jelgawas elementarskolotajs, tīla cezelts  
Jelgawas Leisara Aleksandra skolā par skolo-  
taju. 2. A. Jonschewiz, Jelgawas Sw. An-  
nas-basnīcas skolotaja patihgs, aīsgahja us statu-  
zeemu par skolotaju un ehrgelneku. 3. G.  
Egle, Baltijas skolotaju seminarijas audzēknis,  
peenemts wīna weetā. 4. A. Bruntals, Jel-  
gawas Rīomas nabagu-nama usraugs un skolo-  
tajs, daschu rupju pahrskatīshanas dehl, kas  
ar skolotaja amānu nefader, no weetas iſraids. 5. Grünwalds, Besthora grahmātū bodes rakstu  
wēdejs, wīna weetā peenemts. 6. M. Schu-  
rewskis, Jelgawas pagasta skolotajs aīsgahja us  
Sezi par skolotaju. 7. J. Kade, Lestenes  
mahju-skolotajs atnahza us tureeni par skolo-  
taju. 8. Lamberts, Bez-Sāku semkopības  
skolas skolotajs, nomira. 9. Behtinsch tapa  
tad tur par skolotaju eewehelets. 10. Berg-  
manis, līhdīschinigais Talsu priwat aprinka-  
skolas skolotajs, us jaunusbuhweto Grentschu  
pagasta skolu par wīreskolotaju aizinats. Par  
valīgeem wīsch peenehmīs Jelgawas seminaris-  
tus 11. Spyogi, 12. Kuschlewizu, un 13.  
Brehdīsi. 14. A. Balzaris, agrakais Blīdenes  
skolotaja valīhg, aīsgahja us Schri par sko-  
lotaju. 15. F. Eisbergis, Bīstu skolotaja  
valīhg, tīla Lauku muhsā par pagasta skolo-  
taju eewehelets. 16. A. Rosentals Schlagunes sko-  
lotajs, peenchma Leelabs Aluzes skolotaja weetu.  
17. A. Walteris atnahza us tureeni par skolo-  
taju. 18. J. Meldrinsch, Jaunahs Platones  
skolotajs, peestabja pēc Wīschkātu muhsas sko-  
lotaja C. Myrtenberga par valīhg. 19. H.  
Jehlabsons, Lutrinu ehrgelneks un kesteris,  
aīsgahja wīna weetā. 20. Straufs, Rundahles  
skolotaja valīhg, eewehelets jaun-usbuhweta Leelabs  
Elezas skolā par pagasta skolotaju. 21.  
Sarinisch, Jelgawas realskolas „terzianeris“  
peenemts us laudu laiku usbuhwēta Frank-Sē-  
fawas skolā par skolotaju. 22. G. Purmalis,  
Lipstu muhsas skolotaja dehts, aīsgahja us

Jauno Šefawu nelaika skolotaja un kesterā  
Weifa weetā. 23. M. Lagdinsch, Leelabs  
Platones skolotajs, aīsgahja us Meschotni par  
skolotaju. 24. Dambrowskis, tureenes valīhg, palīzis tur par skolotaju. (V. P.)

No Māhrū muhsas pūses (Kursemē). Pēbz  
ilgaka laika fausuma dabujam daschu leetis  
debojs, bet deemschehl dīrhs pēbz tam muhs ap-  
mekleja ir stipra krusa, tas bija pīrmeenas, 25.  
Māja wakārā. Tā zaur zaurim nemot schēces-  
nes rūdī stahveja pūslīhds labi, ja tīk pēmi-  
netā deena dascham fainneekam krusa nebūtu  
tos fakavajuse; kur ta stiprāk Lehra, tur rūdī,  
kas jaw wahrpās libgojabs, pāvisom plāhnā  
fadīshī. Kruja kēruse ir daschu Ubseneeku.  
Daschs tuhdak otru deenu pēbz tam brauzis us  
Jelgawu fawus laukus apdrošināt krusas  
beedribā. Tā tas ir muhsam bijis: tad baro  
sumi, kad wilks jaw aitas. (V. S.)

No fahdas nāandas Jelgawas seminarija dibi-  
nata, par to mums pēsuhtīta schahda, is lau-  
schu mutes nemta wehtis: Kad Napoleons I.  
1812. gābā ar leelu kāra spēku išbruka kres-  
wijai, weenam karapulkam tapa usdots, dokees  
us Kursemē un apdraudeht Rīgu. Pee scha  
karapulka pēdreja ari Brūhsijas kāreivi, kārem  
stahwollis Jelgawas apgabala tapa cerahdīts.  
Schē wīni, bes pīrianta buhdami un pret  
stipro falu atgainadamees, nehma no rīterschastes  
semneekem wīsu, kas wājadīgs bija, kā: mil-  
tus, lopus, kāschokus, delus, sekēs u. z. Bet  
pēbz noslehgta meera, Brūhsijas waldbā to at-  
lihdsinaja, us latru fainneeku rīterschastei zaur  
zaurim 30 dāhlerus suhtidama. Wehlak, kad  
wīsur fahla skolas zelt, ari rīterschastes pagastī  
newareja valak palīt. Rīterschaste usdēwa, Jel-  
gawā dibināt seminariju ar pagastu skolu,  
pīreksch kam leetot to no Prūshas eemalsato  
naudu, pīwest buhwmaterialu un suhtīt darbi-  
nekus. Rīterschaste pāte bāhvaja wājadīgo  
semi. Un tā tas ari tapa isdarīts. — Tā  
stahsta muhsu wezee. Ja tas wīs teesa, tad  
Jelgawas seminarija ar kābītēderīgo skolu tee-  
scham ir rīterschastes pagastu ibpaschums, un  
tadehl ari nebūt naw jabīhnahs par to kā-  
neschānu, kas zehlahs, kad pīreksch pāhru ga-  
deem schi mahzības weeta wineem tapa atnemta  
un usdots, few zītas skolas dibināt.

(V. W.)

Pāre Latveeschū un Igaunu walodahm  
muhsu gimnāsijās. Bījuschais Igaunu zensoris  
Rīga un tagadejas Pērnawas pareisīzibas pī-  
steris, M. Suugusaars, pēsuhtījs „Sakalai“  
schahdu raksteenū: „Tagad schējenes Wahzu  
laikraksti, wīsupirms „Rīg. Zīg.“, runa loti  
dauds par muhsul semes gimnāsijas programu  
trūklumeem un pahrlaboschanahm, bet tas ir  
par leelu brihnumu, ka pēc tam neteek ne wāhr-  
dīsch minets, ka Baltijas Wahzu gimnāsijās  
weetīgahs Igaunu un Latveeschū walodas ne-  
mahza, kaut gan tas ir leels trūklums wīnas.  
Tadehl domāju, ka tagad buhtu īstenaīs laiks  
muhsu Igaunu (un ari Latveeschū) laikraksteem,  
par to no fawas pūses runas zelt un pīrekschā  
likt, zīl nepeezesfhami tas wājadīgs un ka ta  
buhtu nenoleedsama tāsnība, ka muhsu semes  
gimnāsiju programās tiltu ari weetīgo Igaunu  
un Latveeschū walodas mahzīshāna usnemtas.  
Jaw tāi pīrekschibmei, ka muhsu semes kārēnu  
gimnāsijās (Rīhvelē un Rīga), kuras jauna-  
tāja laikā augsta waldbā dibinājusi, teek Igaunu  
un Latveeschū walodas mahzītas, wājadīsetu  
satrom, kas muhsu semes emīhtīneku gara un  
prāhta iſglīhtībai un wīspahrigai fābedrigai  
dīshwei labas fēlmes wehle, to trūklumi atgā-

dīsetu un pamudināt, reis tatschu to pahrlabot.  
Kad muhsu gimnāsijas sagatawo mahzīkļus  
pīreksch Tehpīatas augstskolas, kur ari Igaunu  
un Latveeschū walodas mahza, wāj tad Igaunu  
un Latveeschū walodu mahzībahm newajadīsetu  
eeprekschējas sagatawoschanas?! Kad teem, kas  
grib augstskolas par mahzītajeem stūdērehti, tas  
ir par leelu labumu, ka wīni jaw gimnāsijas  
dehl īwehto rakstu pēhtīshanas ir ēbreeschū  
walodu mahzījūches, kādeht tad wineem nebūtu  
par jo leelaku labumu Igaunu un Latvju wa-  
lodu mahzīshanas, kājās wineem fawōs mah-  
zītāju amatōs Deewa wāhrdi jalasa un jostai-  
dro loundī pīrekschā?! Jeb wāj Igaunu un  
Latveeschū walodu mahzīshāng naw muhsu  
semes teefas-kungeem, adwokateem un skolotā-  
jeem tapat nepeezesfhami wājadīga, kā mah-  
zītajeem? Un kad to negrib ne-eewehtrot, zīl  
katram muhsu semes eerehdīnam Igaunu un  
Latveeschū walodu mahzīshana soti wājadīga,  
kad teem, kuru sinā un usraudībā minētās sko-  
lās pā simteem Igaunu un Latveeschū mahtes-  
walodās dīsimūschu behru ja-audīna, būbujo  
wairak par to jarubpejāhs. Kas zīl nezīl zīl-  
wēka garu pāsīst un pēc behru audīnāshanas  
un skoloschanas grib to pāsīst, tam ir alaš  
jaleczina, ka tas behrs gara-dāhwanu pāwi-  
roschanas un iſglīhtīshanas sinā nelāmīgs,  
kārēch newar to mahtes walodā isdarīt. Tee-  
scham schēli, redsot, kā Igaunu behru gara  
iskopīshanas un iſglīhtīshanas sinā Wahzu sko-  
lās, kurās Igaunu walodas nemahza, loti grubti  
us pīrekschū top, dauds apstulbst un nogurī ne-  
laika. Kaut gan muhsu laikraksti par wišahn  
schahdm leetahm jaw fēnāti runājūchi, bet tābā  
fāvarīgā leetā buhtu jo labaki un svehtīgāki,  
kad tee wairak un beschāft var to runātu.  
Ari tas buhtu wājadīgs pēmīneht, kāpēz muhsu  
skolu waldes fawōs iſgadīgōs kājōs skolu pāh-  
skāts ne-iſsaka, zīl mahzīkļu schājeb tājā gīm-  
nāsījā pēder pēc schahs jeb tābs tāutības, bet  
dara to tikai pēbz sinībam.”

No Pērnawas apgabala top „Sakalai“  
raksts, ka tur tīzības fanatisms, kā schahdi,  
tābā wišahn, kuri var „prāweesfēem“ nofau-  
zotees, iſplatot, mehdsot wehl alaš wāirotees,  
un laudis teekot no schēm murgotajeem gluschi  
apmūlēti, kā Pērnawas brugu teesa arīmūze  
par wājadīgu, pagastu waldehn pēkodinābt,  
lai ne-aklāj fawu pagastu robeschās fāvesfēem  
wišanīem laudis fāpulzīnahm un teem pīrekschā  
pahtarot, un fawu pagastu pēderīgeem, lai to  
tīkai apakši pagasta waldes usraudības atwehle.  
Schō brugu teesas pāwehli pagasta wezakīem  
ne-efot daschā pagastā nemās eesfēhjām iſpī-  
dīht, tadehl ka laudis efot jaw tīl tabli ap-  
murgoti, kā wīni pētojotees ar waru un daschi  
pagastu wezaki efot par to no brugu teesas  
jaw nostrābpeti. Tā lauds pagasta wezakīais  
dabujis sināt, ka lauds mahjā atklā lauds  
fāveschās „prāweets“ laudis fāpulzīnājis un gā-  
jīs tur schō fāpulzi aīsleegt. Kad wišch  
„fāwtīlauschū“ fāpulzē eegabījs, tad mahjās  
fāmīneks un zīti fāpulzēfshēs fākūfīhi wīnu  
loti prāsti lamāt, kaut gan wišch teem tīzīs,  
ka wīntam ja-iſpīldot brugu teesas pāwehle.  
Pagasta wezakīais buhtu gan ližis lauds no-  
neklāfīgeem fāfēt, bet newarejīs newēna pa-  
līgā aīstrāt, tadehl ka wiši kāminu laudis,  
kurus wišch valīhgā aīzīnājis, tārīfīschī „prā-  
weets“ kānti. Wišch gābījs us fāpulzēs  
atpākal un apfēhdees tur, lai redītu, kas tur  
noteek. Bet tad „prāweets“ nodēshīs fāvezes  
un fābzīs pagasta wezakīais ar speeki daudzībāt,  
ka tam bijis jābehg projām. Schē lauds

musdinataji esot schahdi tahdi panikuschi pilseftas setti un negodigas meitas, kuru genteeni esot weenigi tee, no mulfigeem laubim naudu ißkrahpt. Behdigi gan, ka schahdas leetas ißla-wetä Baltijā wehl noteek.

**Witebska.** No tureenas mumēs peenahzis  
ſchahds ſinojums: 16. Majā kahda Kreeweete  
gribeja ſaweeim behrneem rāhdiht, ka plostineeki  
zaur tilta apakſchu laidihs bakkus zauri; bet  
behri tilta lehnes labad newareja labi redſeht,  
tapehz wina usnemuſi weenu behrnu us weenu  
un otru behrnu us otru roku un turejuſe us  
lehnehm, lai ſkatahs. Tē nu trihs gadus we-  
zais puifitīs no mahtes rokahm iſklideja un kā  
akmins no tilta lehnehm Daugawā eekrita un  
pasuda. Mahte palikuſe kā ahrprahā un buhtu  
pate Daugawā eelehkuſe, ja laudis winu ne-  
buhtu noturejuſchi. Pebz kahda brihtina kahds  
plostineeks pamanija, ka wina gukas weetā fal-  
mōs kas kust; wiſch atrod, ka puika puhle-  
jahs uſzeltees. Plosti tila pee malas peelaifts,  
kur mahte preeka aſaras raudadama un klah-  
eoſchhee laudis gawiledami moſino puifiti fa-  
nehma. Puifitīs bija bes bružehm, tilai no  
auqstas kriſhanas apreibis.

27. Majā plkst. 9 no rihta iszehlahs uguns Bitezfskas pilsfchētā, Polozkas eelā kahdā schih-dam peederigā schkuhnī un tuhlit ari fahka dñish-wojama ehka degt, kur tad uguns, no leela wehja dñihta, kahdas 6 ekas trihs minutu laikā aifgrahba. Taks bija tuwu weena pee otras un atrodahs us kalnu. Nu leelais wehjisch sweeda uguni par eelu otrā pufē, no tureenās us Peterburgas un Janowfskas eelu un tā pusstundās laika wifas trihs eelas par uguns juhru pahr-wehrtahs no dñisszela pahrabrauzamas weetas līhdī latolu basnizai, kur ari kapliza fadega Peterburgas eelā; Janowfskas eelā wifs līhdī ar Kreewu kapeem; Polozkas eelā kasarma un kahdas 10 mahjas atlka. Tā tad ne stundu laikā waitak nela 300 mahjas uguni nosflihka. Eklas tur ir mas apdroschinatas un wifas bija loka ekas ar Iubu juniteem, kas tahdā faufā laikā, kur diwi mehneschus naw leetus lijis, tā bija fakalufschas, ka dega ka flali. Eklas wifur bija tuwu kopā un abās eelas pufes dega us reisu, zaur to karstums bija tik leels, ka us 40 soleem newareja istureht. Uguns dñehfeji leela wehja un uhdens truhkuma deht nefo newareja dariht. Polozkas eelā ir tik weena dñila aka un laukā ir pławā purvis ar uhdeni, tur ir muklaina weeta, kur newar pеebraukt, tā tad eedfishwneeti retais kahds tik wareja kahdu ma-sumu isglahbt. Zil tagad sin, tad zuhkas, wi-fas, baloschi, 2. feewas, 3. schihdu beheni ir ugunei par upuru valikuschi. Uguns gan buhs no besdeewigahm rokahm peelikts, jo preeksch kahda laika bija tai schkuhnī tahdu nedarbu atrabuksi, kas polizijai tika peerahdits; bet nu pee leela wehja besdeewigahm rokahm tas isde-wees, proti waitak nela 1000 žilweku plikus un bes maises un pajumta padariht.

Bezais Mahrtinsch.

Walstškanzlers firsts Gortschalows, 30. Maijā  
pirmo reisi Wisschehligi Gatschinā peenemts no  
Keisaru Majestetehm.

Wirsuekeem, kā „Now. Br.“ raksta, nu  
efot atlauts, atkal teatrus un lihgsmibas wee-  
tas apmekleht.

Gatschinā zaur sibini ūspahrditais akmena  
stabs, kā „Golofs” dsirdejis, tapšot aksal  
ustaisīts.

Si Romneem telegrafeere „Golosam,” ka  
zeribā us labaku plauju fhogad, labibu jaw

stiprak ūahlot peewest. Labibū ūahlot us War-  
ſchawu un Leepaju, zegas ūahlot.

„Russ. Weed.“ raksta, ka Ņeihara Majestete pauehlejīš finanzministerijas pahrivaldnieckam, ka turpmāk arendes kā goda-algas eerehdneem dodamas jo reti un tikai ahrakhtīgi, kad eerehdnim pafcham mantaš naw un palīhdība tadeikt wajadsīga. Senak atlautas arendes pehz termina notezefchanas wairš naw pa-ildsinamae, kā tas lihds fchim mehdsa notiikt.

Charlowas nypgalabà preeks par labi stah-woscheem labibas laukeem vehrdejá laikà fahk vahrwehrstees behdás. Vaftahwigs leetus seemas labibu ir gluschi fagahsis welde. Zadeht labibas zenas, pkaujas laitam tuwojotees, ne tifai nektiht, bet wehl zekahs.

Odesa. Lihds schim laikam, kā „Poradokam“ raksta, gimnāziju abiturienti šķē weenumehr sinaja, lahdus ušdewumus dabuhs ekfameni. Par tahdeem „preekeem“ wifa mahzibas apgabala abiturienti lahdam fungam (tagad winsch jaw miris), pēbz eespehjas malfaja fawas sumas naudas. Šis fungs latru gadu tā fapelnijahs rubļu 10,000. Šogad nu eeradahs otrs tahds labdaris, kas uſnehmahs, abiturienteem isgahdaht tahdus pat „preekus,” eepreelfch wineem eedodams ekfamenu uſdewumus. No Odesas gimnāzijahm šis labdaris pagebreja pa 400 rubleem, no wifahm trim lopā 1200 r., un 25 rubļu rokas naudas. Wifa suma tad bij iſmakfajama, kad 2 uſdewumi ſtoleneem bij rokā. Skoleni ar to bij meerā, eegahdajahs wajadīgo naudu, ūamakfaja rokas naudu un un dabuja pirmo uſdewumu. Bet ak wai! Kūrators nesin kā bij dabujis wižu sināt un ekfamena deenā pats wifahm Odesas gimnāzijahm nodewa jaunus uſdewumus.

**Schihdu wajaschana** Deenwidus Kreewijā peerahdijsfe, ka daschi no tureenes amata wiherem naw mahzejschi parejsi spildiht fanu amatu. Nemeereem iszelotees, tee isturejuschees pret usbruzejeem un dumpineekem pahral schanbigi un wahji, un pehz nemeera apspeckhanas tee atkal padarijuschi pret lauschu pulkeem daschas pahrestibas. Ta Kreewu awise „Now. Wr.“ usrahda, ka daschās weetās polizija un kasaki, kas nemeera weetās fakehrufchi leelus lauschu pulsus, likufchi latru faktro, tilpat wihereti, ka feewesti, bes ismekleschanas un teefas pehrt. Daschi warbuht efot nemeera weetās atraduschees til is sinkahribas job itin nejaufchi, un teem tahdā wihsē bijis libys jazeesch. „Now. Wrem.“ it ihpaschi atrod par leelu nekahrtibu, ka ari feewefchi tilkuschi pehrti, jo, ka finams, Deewa meerā dufoschais Keisars, bij meeħas strahpi preefsch feewefcheem wiħā walstī pilnigi atzehlis. Bet ari zitu lauschu pehrfchanai ne-esot bijis likumigs pamats, jo teefas, kurahm nahzees par nemeerneekem spreest-nekad ne-uslikusħas meeħas strahpi. „Now. Wrem.“ doma, ka schi lauschu pehrfchanan fajtizinajot lauschu zeenifchanu pret likumu, jo laudis sinot, ka likums pehrfchanu aiseedsfis, un nu wini redsot, ka ta tomehr noteekot. Motam zelotees pee wineem domas, ka likumam leela spehla ne-esot. Un likumu nezeenifchanan efot falne, no kuras isaugot leelakee nelabumi.

Saratowā, debesbraukschanas deenā, kā "Golosam" raksta, notizis leels lauschu skandals, bet schoreis newis pret schibdeem, bet prasta lehruma un laupišchanas deht. Krahmu tirgū, pee tā fauzamā augſchejā basara, fapulzajahs leeli pulki lauschu is aplahrteahm fahdschahm. Efahkumā wifs Lij meerigi, bet til ko atfska-neja basnizu swani, laudis gahsahs us tirdsenee-

leem un sahka laupiht. Polizija un saldati tuhlin bij klaht un isklihdinaja laudis, kureem jaw bij isdeweess wefelu rindu pretshu apgahft, peena pahrdewejahm fadausih traukus un daschus krahmeneekus aplaupiht. Wakara tas pats atjaunojabs pee apalscheja basara, bet ari te posta darbu drisks aisklaveja. Otrâ deenâ skandalis wairs netika turpinats.

Ahrsemes finas.

Berline. Vahzijas keisars Wilhelms 30. Majā apmelleja pirstu Bismarku, ar kuru winsfi ilgakai laiku runaja. Otrā deenā, proti 31. Vēlākā keisars Wilhelms nonahza Emīsa. Winsfi bija spīrgts un jautrs un laiks bija jaunks. Emīsa winu apfweizinaja Sweedrijas Lehninsch, wirspreidests v. Burmbs, landrahts Stolshowens, bades-komifars v. Lepels, birgermeisters Span- genbergs, garīdsneeziba, Koblenzes generāki un dažhi fungi iš publikas. Sapulzejuſcheem lau- dim urah fauzot keisars Wilhelms atlahtā ka- reetē zaur iſgresnotahm eelahm brauza uſ weselo- fchanabs namu.

Wihne. Tureenas awises fino, ka walodah esot ispaudufchahs, ka Austrijai gaídama ministru pahrmáinifchanahs. Skaidri wehl naw jinams, zik tadhahm ispaustahm walodahm tai-  
snibas; bet tas gan teesa, ka daschadas partijas beidsamá laiká zita ar zitu stipri saduhru-  
schahs, ta ka gan nekahdi biehnumi nebuhtu, ka ministru pahrgrossifchanahs notiltu.

Londone. Behrnā gadā Gladstons parlamentei lika preefschā, ka Irlandeefcheem buhta ja-  
valihds, ja to nedarischt, tad Irlandeefchu-  
tauta tilfschot preefspeesta us nemeereem. Irland-  
eefcheem nepalihdseja un Gladstona wahrbi pree-  
vildijahs, proti nemeeri ir vilnās kahjās. Vla-  
schakas ūnas par scheem nemeereem zeen. taži-  
taži atradihs tai ūnojumā: Irlande.

**Liverpule.** Isgahjuſcho peekdeenu teek „Kelenes awisei“ if Londones ta ralstits. Schoricht diwi Irlandeefchi, Mak-Kewits if Warenpoenas un Roberts if Glasgowas, raudſija Liverpules rahtusi gaifā usſpert ar dinamitu, lo bija stiklas stobrā eebehruschi. Ap. pulkt 4 wini tuwojahs rahtusim, nolika tur maifu un tad aibehga; bet winus pamanija kahds kutscheeris un diwi polizisti. Weens no polizisteem sagrahba nolikro maifu un lo sprehgajam maifā dſtſbedams, nosweeda to eelas widū, tur sprahgachana notikahs un tūwumā logeem kahdas 40 ruhtis ifdausija. Laundareem dſinahs pakal; Mak Kewits tika us eelas fakerts, Roberts celehza kanalē, bet tur wehlak kahdā laiwā tika fakerts. Abeem bija revolweri klah, pee wineem ari atrada papihens, kas ſuhmejahs us fleyenu fawehrefchanos. Laudis ir loti nemeerigi. — Kahda Anglu awise dabujufe if Nyjorkas ſinas, ta us Liverpuli aibrauzis kugelis „Doterel,“ kas aifswedis sprahgachanas leetas.

**Irlande.** Nemeerneeku nedarbi Irlandē gandrīhs ar katra deenu wairojabs, tā ka wifus fchē nemas newar veemineht, tapehz tilai tos jo eewehrojamos atgadijumus fchē ussfihmesum. Korkā un Skibberinā winu trefchdeenu ispanudahs waldosas, ka mahzitajs Murši is Schullas, sahdas masas pilſehtinās, kopā ar trihs nemeerneeku fabeedribas lozekleem tizis fanemts zeeti. Neiffalama nemeeriba iszehlahbs. Deenu preeksħ tam winu bija redsejufchi meerigi kopā ar polizistēm staigajam, weens no polizistēm winam nodewa rakstu un lehttizigee laudis ispanuda waldosas, ka minetais raksts efot bijis apzeetina-ſhanas raksts no waldibas pusēs. Laudis totura var neetekofku ſhm̄i ~~ta~~ ~~ta~~ ~~ta~~

ar polizisteem kopa stabw jeb ar teem runa, ne-  
fchaubot teekot apzeetinats un paleekot polizijai  
par upuru. To paſchu nu ari lehttzigee lau-  
dis domaja no Murſi tehwa, ka wini mahzitaju  
Murſi mehds nosault, ka tas ari polizijai par  
upuru kritis, jo wiſch ar duhschibu un ſirfnibu  
aifstabweja Thru rentneelu leetu un deenu preeſch  
tam bija kahdā leelakā Thru fapulže peekodina-  
jis, lai iſturotees patſtabhwigi un meerprahtigi.  
Kad minetahs walodas bija ſtarv laudim iſpan-  
duſchahs, tad Schullas pilsfehtinā laudis ba-  
reem fapulzejahs un blaudamī un kleegdamī pa-  
celahm ſtaigaja, iſlausa akmenus if celas bruga,  
pahrgreſsa telegraſa ſtibgas, iſpoſtija polizijas  
ſtanziju un famaitaja tiltue. Lai gan wehlaki  
bija iſrabdiſees, fa mahzitajs Murſi nemas ne-  
bija apzeetinats, tad tomehr reis fatrazinatais  
laudchu pulks tabdus aplamus darbus paſtrah-  
daja. Pats mahzitajs Murſi wehlak peenahza  
un raudsija nemeerigos laudis no aplameem  
darbeam atturebt, fazidams ka wiſch ne-efot  
bijis apzeetinats nedī ari tilſhot apzeetinats,  
tomehr tas neko nelihdjeſa; laudis winu leeleem  
pulkeem apſtabhja un lamaja un lahdeja Angliju  
un polizistus, it ta ka winu mihtotais mahzi-  
tajs Murſi bubtu tumſchakā zeetumā eeflodſits.  
Sinas par ſcheem aplameem darbeam, ko laudis  
bija Schullā paſtrahdajufchi, nonahza, no da-  
ſchadahm walodahm pawairotas, Korkā un  
Skibberinā, ta ka ſaldatu pulki no Korkas uſ  
Schullu tika pa dſelſszelu fuhtiti. Wini, turp  
braukdami, atrada uſ dſelſszela fleedehm akme-  
nus, laikam ar to nodomu nolikti, lai dſelſszela  
brauzeens ar faweeem brauzejeem noſkreetu no  
fleedehm. Tapat netahlu no Skibberinas at-  
rada akmenus uſliklus uſ dſelſszela fleedehm.  
Bet eekam ſaldatu pulki Schullā nonahza,  
Schullineeki eespehja wehl weenu warona darbu  
paſtrahdabt. Tas bija ta: Kad fatrazinatais  
laudchu pulks Murſi tehwi bija lihds Ballide-  
hobai pawadijuſchi un pee deewakalpoſchanaſ  
llaht bijuschi, tad laudis jutahs loti preezigi un  
jautri. Tani paſchā brihdi, kad deewkalpo-  
ſchana bija beigta, abrauza kahdi 50 marinas  
ſaldati, gribedami zitus ſaldatu pulkus Ballide-  
hobā ſagaidiht un no tureenas dotees uſ Schullu.  
Ballidehoba atronahs netahlu no Schullas.  
Kad minetee 50 marinas ſaldati abrauza, tad  
laudis ſteigſhus fewi apbrunojahs ar rungahm  
un akmenem un tad uſbruka marinas ſaldateem,  
pee kam diwi ſaldati tika fmagi ewainoti un  
tee ziti ſaldati pefspeeti atpakaſ greestees uſ  
Bantri, no kureenas wini bija atnahkuſchi. Bet  
ar ſho warona darbu Schullineekeem peetika,  
kad ſaldatu pulki Schullā nonahza, tad jaw wiſi  
bija apmeerinajufchees. Ne tahfu no Korkas  
ſaldateem, par dſelſszelu brauzot, buhtu leelas  
breemias warejuſchas atgaditees, ja dſelſszela  
brauzeenu wadonis (konduktors) nebuhtu winus  
ar fawu uſmanibū iſglahbis; proti tur bija iſ-  
plehſis ſeels gabals fleeschu if dſelſszela. Mis-  
gabja wairak ſtundu, lihds wareja tablaki braukt.  
Nebuhtu konduktors pee laika iſplehſtas fleedes  
pamanijis, tad leelas breemias buhtu wareju-  
ſchas notift.

Turzija. Kas ar bijufcha sultana fleplawas notiks, par to kahda ahresmes awise („Vol. Corr.“) is Konstantinopeles raksta ta: Midatam-Pascham un ziteem apfuhdseteem nemas naw jabaiddahs, ka wini tilks ar nahwi noteefati. Kamehr Abduls Hamids par sultanu us Turzijas trona fehd, tamehr Turzijā neweens naw tizis noteefats, pat prasti fleplawas ne. Katre nahwes fods tika pahrivehrsts par zeetuma fodu u 15 qadeem, taphebz ka pebz jaunem

Turku likumeem ilgaks zeetuma fods par 15  
gadeem neteek nospreests. Bes tam wehl Tur-  
zijā pastahw tahds eeradums, ka tam zeetum-  
neekam, kas 2 treshdakas no fawa foda laika  
nofchdees, 1 treshdata teek atlaista. Noseeds-  
neekus, kas prastu fleplawibū nodarijufchi, mehds  
nofodih ar zeetuma strahpi us 10 gadeem, kad  
noteefata noseedsneeka radi nespeli Turku tec-  
nescheem naudas lukulus dot; ja wini to spebi,  
tad fleplawa teek wehl us ibfaku laiku note-  
fats. Sultans tik nodomajis, lai Midatu-  
Baſchu un zitus ministrus, kas valibdsejufchi  
bijuscho sultanu nogahst no trona, waretu par  
noseedsneekem apsihmeht, kas wairs preefsch walstis  
amateem naw derigi jeb eezelami. Midats-  
Baſcha tillab Sirija, ka ari Smirna par ge-  
neralgubernatoru par tahdu isweizigu pahrwald-  
neelu un fapratigu politikas wihiu israhdiyes,  
ka wisa Eiropa winu atsinuse par to wihiu,  
kas Turziju spehtu pehz jaunlaiku prafijumeem  
pahrgrrofht un to jaunā kahrtibā eegrosiht.  
Turzijas walhiba sinaja Midata zenschanos, lai  
winſch waretu par Turzijas atjaunotaju Eiro-  
pas azis parahditees. Bijuscha sultana flepla-  
wibas ismellefchana tikai tamdeht tika eefahlta,  
lai Midatu-Baſchu un daschus zitus ministrus  
waretu negodā zelt. Sultans flatahs us Mi-  
datu zertumā ar wisu usmanibū un parahda  
winam (proti Midatam) wisu tik fo eespehjamo  
ewehribu. Tomehr if ſchahdas buhfchanas wahl  
naw nolemams, ka Midats-Baſcha aikas nahktu  
pee waras; prahva wehl teek tablaki westa un  
Midats tiks aifraids us kahdu attahlu Turzijas  
pawalsti, laikam par gubernatoru. Sultans  
mehds ta dariht, ka winſch to, fo winſch aif-  
raida kahdas politikas noseedsibas deht us kahdu  
attahkaku pawalsti, eezel par gubernatoru, lai  
aifraiditam aifraidschana ne-islitos tik ruhka.

Par Turziju reis runadami, ari peeliksum to  
finu, ka Derwischam-Pascham beidsot isdeweess,  
nemeerigos Albaneefchus apmeerinaht jeb pe  
klauftbas peespeest.

**Greekija.** Kà jaw lasitajeem sinams, tad leelwalsiju weetneeku fapulzè Konstantinopelè ir ifspreesta robejchu strihda lecta starp [Greekiju un Turziju, tà ka til tagad nahlahs tos semes-gabalus, kas minetä fapulzè Greekijai zaur-freedumu peeschkerti, ari Greekijai teefchami nodot. Breefch tafhdahm deenahm leelwalsiju weetneeki Greekijas waldibai darijuschi sinamu, ka ihpaschi kara-wihru komifari eezelti, kas par Greekijai nododameem semesgabaleem ruhpfejhës, ka nodofchana riktigi noteek, un kas ari wifus-fihkumus robeschu lectä nosfajih. — Bee Walar-Greekijas kara-fpehla wirswadona, generaata Suzos, Greekijas waldiba laidufe pavezqli, lai turot gatawibä trihs lahjeneeku un trihs streh-neeku regimenter un weenu fapeeru batalonu ar 2 rotehm jahtneeku, ka waretu jaunos semesgabalus janemt.

Nogrimuſchi fugi. Aprila mehnesi ſchahdi  
fugi boja gahjuſchi un proti ſehgelu (buru)  
fugi: 39 Anglu, 12 Wahzu, 11 Frantschu,  
6 Amerikaneefchu, 5 Norweegeefchu, 5 Austree-  
ſchu, 3 Dahnu, 3 Italeefchu, 3 Portgaleefchu,  
3 Sweedeu, 2 Greeku, 1 Turku, 1 Melſka-  
neefchu, 1 Spaneeefchu, 1 Kreewu, 1 Hollan-  
deefchu, pawifam 97 ſehgelu fugi. Schini  
ſklaitli ar eefkaitti 9 nosudufchi fugi.

No damſlugeem ir ſchahdi ſlaifti peeminami: 8 Angli, 1 Amerikaneefchu, 1 Wahzu, 1 Hol- landeefchu, 1 neſinams, pee lahds walsis peeder, pawifam 12 damſlugi.

Mr. Waldemars var svin ut sveju.

Lafitaji wehl atminefes, ka veyn Berlinē bija svejneebas issstahde; s̄ho issstahdi apluhkot, aibrauza ari muhsu kr. Waldemar lgs. Tagad W. lgs drukajis Juhrneebas issdewumōs rakstu, kureā tas sino par to, ko eewehejojis un issinajis Berlinē un zitās Wahzemes malās par siwim un siwju sveju, un tas ari preekkh muhsu Latveeschu juhralneekem un svejneekem daschā siā loti eewehejams.

Precīšch sinkahriga apmekletaja iſtahdē bij  
dauds jaunu un ewehrojamu svejneezibas rihku.  
Ne tikai no Eiropas tautahm, bet ari no Āfrikas,  
Āzijas, Japanas un Hollandes kolonijahm. Ūsijs  
bij leels pulks daschadu leetu, no kam wareja  
redseht, kā laudis tur nōdarbojās ar sveju:  
muduti no tihkleem, svejneelu laiwahm un da-  
schadi mums pāvisam nepaſihstami svejas rihki;  
daschadas tureenes ūvju fugas un gleemeschi;  
pakaſtaisiti putnu augumi no tahdeem putneem  
kas eemahziti medīt ūvis u. t. pr. Bes ſchahm  
tahlahm Ūsijas ſemehm ihpaſchi ewehrojama  
Seemel-Amerika. Tur, kūr wiſada ruhpneeziba  
vīlnā ſpehķa un ſeedōs, laudis jaw ſen eeweh-  
rojuſchi ari svejneezibu; wini wiſlabaki ſina un  
prot, kā ūvis fmuki un glihti jaſagatawo un  
ja-uſglaba, lai taħs waretu paħrdot ar labu  
pelnu. Lai winu ūvis nemairatos un nepa-  
liktu wezas, tee taħs eepaka flahrdu traulkos,  
kas zeeti aiflojeti, lai gaifs nepeetaptu klahti,  
un ta tħad wini taħs aiffuhta uſ wiſtahlahm  
paſaules malahm. Ta fše Maſlawā war da-  
buht ne par wiſai dahrgu zenu ūvis if San-  
Frantzisko pilsfehtas (tahħa Amerikā). Ihpafchi  
fcho leetu beretu eewehrot muhsu Latwijas svej-  
neekem, zaur ko teem sveja atnestu dauds lee-  
laku pelnu, kad tee ſawas ūvis tħiraki un glih-  
tafi apkoptu un jaſagatawotu precīšch paħrdo-  
ſhanas, jo kats virzejs eewehro tħribu un  
abriau iſſlatu.

Amerikaneeschi isgudrojuschi tahdus leelus tihlus, kabdu wehl lihds fchim nebi ja zitahm tau-tahm. Schee tihlli loti derigi preelsch svejas plaschä, dästikä juhrä, kad siwju bars veld pa uhdens wirsu, ka par peem. Melnä juhrä veld leeleem bareem pa uhdens wirsu dahriga un loti gahyda siws "lesala." Pee lehna webia reds no Krimas pakalneem juhrä baltus laukumius,

— tee ir kesalu bari, disenati no juhras svehtreem — delstneem. Scho siwju ikri (lawiarš) turpat Kertschas pilseftā mažja 2 rbt. par mahrginu; bet tahtas Kreewijas pilseftas, kā par peem. Iekutskā, jaw 5—6 rbt. Ar Amerikanešchu tihkleem īchabs siwvis buhtu weegli keramas, kad tik turceenes svejucēki eegahdatos tahdus tihklus. Tahdus leelus tihklus, kas kahdu  $\frac{1}{4}$  werstes gari un libds 4 ašis plati, kā arī pa leelakai daļai viņus zitus tihklus, ahrsemēs išgatavo fabrikās, jo mašchinām tihklus daudz lehtaki un labaki išstrābda neka zīlwelu rokām. Tahdas tihku fabrikas jaw ilgi pastahw Anglijā, kur no svejas laudim atlež kahdi 12 miljoni mahrginu sterlinu satru gadu. (Kreewijā 30 milionu rbt., no kureem 20 milioni preefrikt Kaspijas apgabalam, t. i. Kaspijas juhrai un winas upehm). Tihku fabrikas tagad atrodahs Amerikā, Francijā, Skandinavijā, Hollande un pēcdejā laikā arī Wahzijā. Ta tuvaka fabrika preefch mums ir Landsbergas pilseftā, pee Wartas upes, starp Brombergu un Berlini. — Par Seemē-Ameriku runajot, mums japeemim, ka tautas-haimneebiba tur loti eewehrojuši tā fauktā mahfīligo siwju audzināshanu. Tur wi- fās upes un upites, esari un dihēi bagati ap- gahdati ar labalahm siwju fugahm.

No Giropas tantaahn likai Franzija nebija  
nahkusi uj isslahdi, tapebz ka Wahzeeschi nepe-  
dalijahs pee Parishes isslahdes 1878. gada.  
Ihpaschi dauds svejas riku bija subtijuschi,  
bes pascheem Wahzeescheem, Italeefchi, Hollan-  
deefchi un Norwegeefchi.

Lai finatu, kahdi tihlli wišlabaki der preelsch svejas pa plaschu juhru, der eewehrot, ka Wahz-semes juhre svejo pa paschn juhras widu, pa sel-lakahn weetahm un pee ta faulto Doggersbanku, kur juhreas dſilums fneedahs libds 100 pehdahm. Tur medi siwis wefalas Anglu un Hollandeeschu slots, un tagad ari kahdi Wahzu fugi no Emdenes pilsfehtas. Tihllus noloisch juhras dibinā, un fugi, kur tihlli preefeti, peld sehgelchm ar wehlu. Tahda sveja buhru it deriga Usonas juhre, las now dſilaka par 6½ ašim, tapat ari Melna juhre no Odesas libds Dnepra upes gribwai, pa Raspuijas juhras see-mela un seemel-richta dalahm un ari daschās weetas Baltijas juhre. Usnchmigeo Vlasmachneeki, las, pa juhru brankadami, redsejuschi, ka Angli un Hollandeeschi svejo pa Doggersbanku, jaw pehru ismehginajuſchi Baltijas juhre scho sveju, las teem ne wiſai isdewuſees. Bil man pa iſſtahdes laiku bija eespehjams, iſſinahrt par tahdu sveju pa juhras dibinu, tad jadoma, ka ta til tut war buht laba un deriga, kur peemicht ibpaschi dands ſiļju; kur tahda sveja eevedama, finahs wiſlabaki latra weetā un juhre svejneeki paschi, las pasifist ſauju juhru un ſina, kur atrodahs wiſwairat ſiļju juhras dibinā. Wehtrs laikā gan noteik, ka tihllus apſlahde un ari pamī-fam ſaploſa, waj wilni aifnef. Bet ari pee labas iſdewigas svejas svejneekiem us plaschas juhras deesgan raiſes, kur pahdot ſiwi, teem daſchahrt ja-aiflahj laba sveja, jabrauz us pils-fehtu un jatehre dands laika. Bet pee wiſata jadoma, ka tahdas jaunas leetas, ka See-mel-Amerikaneeschu tihlli, las uhdēnam pa wirſu peld, Anglu Hellandeeschu tihlli, ko sehgellugi well pa juhras dibinu, un tihllu fabrikas — ka wiſe las buhru par leelu labumu muhsu svejneezibā, tad to eevoſtu pee mums tahiſ laudiſ, las to leetu labi ſina un prot. Sche mehō newaram pasneegt wiſas tahs ſinas un gudri-bas, las pee tam wajodſigas. Tur wajaga eepaſhtees svejneekiem pascheem ar ſchahm jan-najahm leetahm un ar gudru ſinu pahrfpreet un noswehrt, las preelsch wiſu juhras un buh-ſchanahm labaks un derigals.

Mahsu tuvakee latminni seemelds, Norwegeeschi, iswada latru gadu us ahsemehm par lahdī 20 milioni rubulu siwju un zitu siwju mantu. Mahja tee paschi patehre par lahdī 5 milioni rubulu siwju latra gadā, kas tomehr istaisa, lai gan siwis lehtas, līhds 3 rubuli us latra Norwegijas edzīhwotaja. Siwis tee daschadi sagatavo — wišwairak preeksch latolu semehm, kā: Spanijas, Italijas u. z., kur tāhs loti zēnita bariba gawena loikds. Silku wini pahrod līhds 800,000 mužu, par 6 milioni rbt. Līhds 500,000 rbt. Norwegeeschi enem latru gadu par guano, t. i. par iſſchabīvetahm siwju afakahm un zitahm atleekahm, ko tee kā miltus fagatavo un muzās pahrodod wišwairak us Wahsemi, lauku mehſleem. Pēc ūlīkum loti eewehrojams, ka silku sveja ar laiku brihnū ismai-nahs; daschas fugas, kas agraki leelā wairumā bija, pawisam iſſuhd; zitu gadu silku gandrihs nemos naw; tad usnahk atkal it jaunās fugas un pawisam zitās weetās pa garo Norwegijas juhemalu. Ir seemas, paņasāras un wařas filkes. No ūha mehſ redsam, ka silku sveja naw til weeqla un ka silku svejneekem wajaga

būht manigeem laudim, tapat ka teem wajadsigi  
daschadi tihkli preeskch daschadahm filku fugahm.  
Par walšiwiw Norwegijas juhralneekl mehds  
teikt, ka walšiwiw laut, ne-efot labi, jo tee doma,  
ka walšiwiw peedsenot ſwju barus no plaschahs  
juhreas us peekrasti, us juhralmu.

Lai gan Norwegijas svejneebiba tik loti issla-weta, un tee paahdod sawas siwis ar labu pelnu, tapebz ka teem pscheem dauds andeles kugu, ar ko sawas siwis aishwadaht us ahssemehm, tomeht Norwegeeschi ne pus tik dauds nepelna ar sveju, ka ar sawu andeles sloti. Ar saweem andeles kugeem tee pelna 50 milionu rublu katru gadu pa ahssemehm, ar svejneebibu tik 20 milioni rublu par gadu. Anglijas andeles sloti preefch tahtahm braulshchanahm pelna par gadu 50 lihds 60 milionu mahzini sterlini, tas ir 4 jeb 5 reis wairak neka ar sveju, kas pee teem loti usplaukuñ. Anglija patebre leelu pulku siwis, kas tur brihnum lehtas. Bet dahrgahs un gahydahs siwis, ka lasthus, foreles u. z., bagatellee Anglijsena un mekle pa wisu Skandianowiju; tee maksā leelu nandu, kad teem ween atlauj kahdā weetā laschus svejot. Naw brihnims, ka tee ar laiku ne-attlikst ori us muhfu juhrahm un neranga isgahdaht few tahdas pat teesibas. Laschi peeder pee wiedahrgahm siwju sugahm, ka lascheem, forelehm, suscheem un gitahm, kuru d'sihwes gabjums itin opbrihnojams. Laschi un foreles peedsimst tikai upēs, jeb pat masds strautind, kas eetek leelās upēs. Kure strauji tek uhdens, siwis met sawus ikrus taisni un sehra smiltis un apseds tos pa daloi ar smiltim, lai glahbtu no gitahm laupitaju siwim. No faules d'siluma ispereta, siwtina mitina no eefahkuma strautinā, tad wina laischahs pa straumi us leelo upi, un pehdigi us juhru, kur paleek wairak gadu. Wehzal ta nahk ar apbrihnojamu atminu atpakał us to paschu upi un pat us to paschu majo strautinu, kur d'simūji, lai waretu sche nahrstotees. Ihpaschi schim nahrstu laikā ir ta leela sveja, kad treknahs siwis no juhras nahk atpakał us upi. Laschu fugu brihnum dauds. Ir weena fuga foreku, kas d'sihwo tikai Schweizes esaros, paschds leelos d'silumds. Schi siwis it simuki issflatahs. Direktors Haak kgs, par ko wehlat runasim, man stabstija, ka winsch daudsfreis redsejis, ka seho siwi kerot ar makscheri Zugas esarā; lai siwi d'sihnu nokerti, tad to welkot no 900 pehdu d'siluma pa puēstundai un pat wefelu stundu, lihds to iswehlot. Apzerot, ka uhdens wirsū 30 reis masaks neka tahdā leela d'silumā, dauds reis gadahs, ka, siwi ahtri no d'siluma iswehlot, winas puhschli un ta pati saprahgt gabalu gabalos.

Wehl wairak apbrihnojams suschu d'sihwes gabjums; wini peedsimst tikai juheas d'silumds un iseeft ka masi, teewi tahrpini upēs, pret straumi us augschu; paleek tur ilgu laiku un tod nahk atkal atpakał us juhru nahrstotees. Suschi dara siwim loti leelu skahdi; winsch brihnum kahrs us ziru siwju ikreem.

Wihā pasaule pasihstama eeriste preefch tā faultas mahfligas siwju audsinašanas atrodehs krona muischā Hüningenē, Eßafē, kahdas 10 werstes no Basses pilſchetas. Es no Berlinē us tureeni nobrauju, lai waretu eepasihtees ar mahfligu siwju audsešchanu, kas tur jaw preefch kahdeem 25 gadeem loti lepni zetaisita no Frantscheem. 1870. gadā wina finams lihds ar Eßafu nahza Wahzeeschu rokas. Tagadejs direktors A. Haak kgs parahdija un issflaidroja man wižu ar to leelsko laipnibu. Hüningenē, kur dauds awota uhdena,

kas wajadfigs preeskch forelehm, nodarbojabs, gandrihs tikai dahrgas siwis, foreles, audsinot; par forelehm mafsa turpat Baselē 3—4 franki par mahrzimū (muhſu naudā wairak neka 1 rubli). Bahrdodam par gadu kahdus 10—15 zentnerus (30—40 pudu), direktors eenom dees- gan labu naudu. Haack lgam nepatihk waheds „mahfsliga siwju audsinaschana;” winisch teiz, ka tur ne-esot nekahdas mahfslas jeb skunstes: wajagot tikai palihdscht paschais dabai siwi au- dsmahf, tas ir, pasargah no eenaidneeleem, ta uhdeni ismestos ikus, ta ari masahs siwtinas pirmas nedelias, kamehr tafs pa-aug leelakas. Bet tomehr to lectu dara ari pa-balai skunstig; iktus isspeesch no forelehm un apschlazino ar siwju peeneem. (Tahdus iktus, eevalatus dseiss fastes ar ledu, war aissuhiht deesgan tahlu va dseisszelu, un tee tomehr peedsimst par siwim). Tod iktus leek waxa fastes, zaur kurahm tek skaidrs uhdens; ar laiku ikti isaug par siwia- nahm. Siwtinas eelek jaw leelakas, plascha- kas fastes un baro ar wistu olahm un galuz pebzak, kad jaw leelakas pa-auguschas — ar džibweem tahreem. Kur awotu uhdens, tur fatrs war ectaifht preeskch fewis masaku waj leelaku audsinaschanas weetu preeskch forelehm. Walts siñā Hünigena ewehrojoma tadeht, ka siwju audsinatuwei ja-eelaish satru gadu daschais Wohzemes upes daids simtu tuhshofchu masu forelu, kas jaw til tahlu isaudsinatas, ka tafs paschais spehj issargatees no fawiem eenaidneeleem. Ta tagad apgahda ar labakahm siwju fugahm upes Franzija, Semelet-Umerika, Wohz- semē u. t. pr. Forelehm ir deesgan mas iku un tadeht ihpaschi zilweleem jaapepalihds, lai tafs wairojabs.

Braſtu ſiwju ſugu, kaſ dſihwo dihks, kur  
naw awotu uhdene, fa karuſi, karpaſ un lihni,  
tahdu Hünigenē it nemas; preekſch tahn jo  
leelas audſinatuwes Bohemijā, tureenä bagato  
muſchneelu un zitu augſtmanu dahks un par-  
kös. Schihm ſiwiſ brihnum maſi, ſihti iſti  
un weenai paſchai. lihds  $\frac{1}{2}$  milionia iku grau-  
dinu; tadeht nemas naw wajadſigs, taſs ihpa-  
ſchi apſargaht naheſtu laikā, tilai jagahda, fa  
karuſeem, karpaſhm un lihneem baribas, t. t.  
daſchadu kulkainu un tahru, fo war pawairot,  
kad gahſch dihki leſlopu mehſlus. Ja dihki  
naw baribas pilnigi, tad ſiwiſ paleek ilgu laiku  
maſas un panikufchä. Wıswairak jagahda  
tahdös dihks, kur naw tekoſcha uhdene, fa  
ſiwiſ nenofmok ſeemu aufſia laikā, kad dihkiſ  
aiffalis; tadeht jazeht dihki ahlengi un jagahda,  
fa tee atkal ne-aiffalst. Ahlengi jaleek needra  
buntes, kaſ gaſtu laiſch zauri ari pee deesgan  
ſtipras falas. Jo wairak ſiwju dihki, jo  
wairak wajaga tahn gaſha ſeemu un baribas  
wasaru.

Til dauds muns pasino par sivim un sveju  
Waldemars. ————— S—

Lejas Korschobs un Riga — pultis.

"Mahjas Beesja" 19. numuri esmu lastis, tur kahds rakstītājs, L. M. lgs par spoleem tunadams, aishraħda us to, ja mahnu tiziba pēc Latveesħu tantas nu gods Deewam us galu ejot un ja Latveesħi tahdeem neekeem wair netizot. Ja rakstītajam schai leetā buštu pilna taifnuba, tad es par to gan preezatos, bet tagħad to nebuh netiżu, wiċċaw rak zaur to, kadauds pagastu mahjä� wehl mahnutiziba tħaliw pilnos sejjobs. Ja es par tahdeem neekeem, kam laudis wehl schodeen tiz, wiċċu għibtu iſſtaħħiħ, tad man us to peetruxxha laika un droschi tizi, ja lastajeem ammiktu to jaħbi tħadha ħażi.

stahju lecko mahnutizibū pēe malas un runaju par selta putnīnu — puhki. Mahnutizigi lautini eelsch puhka fayrot launo gāru, kas kā putnis ar tſchuhſtas asti iſſkatoſees, bet wiſch ari wiſadi warot pahrwehrſtees, waj nu par dſhwu ūlakini jeb ari ſtrika gabalu. Un kam tahds puhkis mahjās atrodotees, tam wiſas malas eſot bagatibas un ſwehtibas deſgan; jo puhkis peeneſot neween naudu gubu gubahm, bet ari labibai apzirkis ne-iſſbrukkejamu ſwehtibu peeschkrot, tad gowis daudis un treklu peenū dodot, ſirgi weſeli un apali kā bluki iſſkatoſees u. t. pr. Ar wahrdū fakt, tad puhkis tik lahdas mahjās ir, tad ne-iſſmekama bagatiba ir wiſas malas. Tadehl ir bijuſchi, ſchodeen wehl ir un uſ preeſchu laudis wehl buhs, kas tahdai mahnutizbai jo zeeti ween peckerahs un nekahda wara wiñus tik drihs no ſchahs nelaimigas fehrgas ne-afzabinahs. Tahdī laudis mahneem tiz, pēe teem paleek, lai ari teem dara, ko daridams. Bet lai nu par prowi ſtahstu, ko pats ejmu peedſihwojſ.

Nupat tai 14. Majā deenā man gadijahs ar kahdu agralo ſaimneku, kas tagad par puſgraudeenku ir palizis, kahdu juhdi ſemes lova zelot, kur mehs ſawā ſtarpa ſcho un to pahrunajam. Pehdigī mans zela-beedris manu eewehroſchanu uſ ſewim zaur to greeſa, tad par ſcha gada ſlikoem ruđu laukeem runaja, uſ to norahdīdams, ka ſchis kai puſe, kur agralo dſhwojis, eſot kahdu ſaimneku paſinis, kas par Rudsiti ſauzees un lam neweenā gadā labibas febjums uſ laukeem ne-eſot ſchkebees, nedis ari kruſa wiñam nekahdu ſkahdi warejuſi dariht. Kad es par ſcho leetu plachakas ſinas no ſawa zela-beedra pagohreju, tad no wiña mutes jo ehrmoſas un nedſirdetas leetas dabuju ſluſteeſ! Wiſch ſawu walodu uſnemidams, eefahla ta ſtahſtib: „Ja, ja, lungi, tigeet man droſchi, ka tam Korschū ſtudſiſham pateesi eſot mahjās puhkis bijis, ko daudis laudis paſchi ar ſawahm azim ir redſejufchi, es pats to wehl netizeju, bet no manas mahjās turpat otrā nahburga meitene aigahja pēe ſtudſiſha deenestā, kur ilgu dſhwodamai, tāt nekad ne-eſot iſdeweeks klehti ee-eet tadehl, ka ſaimneeks jo zeefchi ween klehti atſlebgu pēe ſewim ſlaht turjeiſ un neweenu naiv klehti eelschā laidis. Bet reis, tad pats ſaimneeks aifbrauzis uſ pilſehtu, tad ſaimnezei mahjās gadijuſehs maiſes zepſhana, kur nu ſaimnezei maiſi mihiot, miſtu peetrubjis un kad pate newarejuſe uſ klehti pehz milteem eet, tadehl ka rokas ar mihiot ſchahs, tad ſuhrijuſi meitene, lai druſtu miſtu atneſot ar to peekodinaſchanu, lai klehti dñevis walā ne-atiſhjot un klehti ilgi nevalekot. Tik ko meitene nu klehti eſot eegahjuſi un miſtu no apzirkia eegrahbuji, ta tuhdak ſteigufeſes uſ iſtabu, bet jaw pagalmā ſatkuſi ſaimnezi preti nahlot, kur meitene preezigi preti ſaukuſi: „Al mihiot ſaimneze, es klehti redſeju maſu ſtaſtu putnīnu, kas kā uguns ſarkans laiſtijahs, tad es to griveju kert, tad tas kā ſibins uſ otrā apzirkia uſlebza.“ Šaimnege to dſirdeama, eſot dikt pahrbihjuſehs un meitenei ſikuſe ſluſu geest. Bet tad ſaimneeks mahjās pahrnahdams to dſirdeht dabujis, ka meitene ir klehti bijiſi, tad uſniſ ſarſch pa mahju ilgi ween deht ſaimnezees ne-apdomibas eſot plōſijeſ. Uſ manu jautaſchanu, kur tahdū puhki war daubuht, mans beedris to ta iſſkaidroja: „Rigā un zitā ſeelaſ ſilſehtas wiñu tik par dahrgu naudu gan warot dabuht noſirk, jo tas ſeelaſ ſwehtibu mahjai un laukeem beſ laudis ſchahs atneſot; bet tad naudas ne-eſot,

ko puhki noſirk, tad wajagot paſcha puhka olu dabuht, jeb ari kahdu gluſchi ſarkanu gaili 9 gadus aufdeht, jo pehz 9 gadeem tahdas gailis dehjot weenu olu, kura apprezejufcham wiħreeſham kreſfajā paduſe deenu uu naiki tik ilgi eſot janefā, lihds lamehr puhki iſperinajot.“ Taſlak wiſch wehl man teiza: „Bet tad kahdu reiſ tahdas puhkis eſot mahjās eegahdats, tad ar wiñu wajagot ſoti prahigi aapeeſees, jo tad wiñu ſaſtinot, jeb tam zilwels pakalu rahdot, tad puhkis beſ ſawefchanahs tahdas mahjās uguni eſilbams, taſs nodedſinot un pats uſ zitahm mahjām aifſreenot dſhwot.“

Pehz ſchahdas ſtahſiſchanas, es nu mahnutizigam nehmös iſſkaidrot, ka tas, ko wiſch man bij teizi, ir tikai neeki un blehnas ween un ka neweenās mahjās, ne Rigā, Korschōs ne ari zitur kur paſaulē tahdī bagatibas awota puhki now ne bijuſchi, nedis ari tad buhs redſami jeb atrodami. Lai gan daudis pahr ſcho leetu runaju, tad taſ pehdigi man ne-iſdewahs wiſ wiñu no ſawahm mahnu-tižibas domahm uſ riktiča zela atgreet, jo wiſch ſtipri pēe tahm domahm paſlika, ka Lejas-Korschōs un Rigā teefcham puhki eſot, kas laudim bagatibu peeschkrot. Waj nu redſi, mihiot ſaſtinot,zik ſtipra ir mahnu tižiba. Teefcham tas ir leels brihnumis, ka tagad, ko mehs par gaſmas laukeem ſauzam un paſchi ſchō ſaikos dſhwojam, wehl muhſu ſtarpa tahdī tauteefchi atrodahs, kas mahnutizibas awota ta fakt ſihds auſim eestiguſchi eelschā. Warbuht es wehl daudis ko no wiña buhtu dſirdejies, bet muhſu zelſch nu beidahs ar to, ka man ſawā mahjās wajadſeja eegreſtees, ko tadehl ſawefjeem paſinoju un tagad paſneſdi „Mahjās Weſa“ lapai, lai to taſlak iſpaniſh tauteefcheem par wehrā leckamu ſiu.

S brg.

### Draugam tahlumā.

Ar ſmaideem, draugs, jel ſanemi ſchis rindnas no brihwas muſes; Taſs ſawā dſhwē uſſlati ka peeminas no drauga puſes.

Muhſu jaunib's roſchu laiſti Abtri ſteen un nobeidsahs, Bahli paleek fahrtē waigt, Krunkas peere eerodahs.

Tomehr, tad muuſ ſruhtis pilſa Atminas iſ jaunibas Un muhſ draudſib's ſaule pilſa, Tad muuſ netruhſt ſaimibas. Katram ſaiſam ſawi preeli, Katram ſawas juſchanaſ: Wezam neki jaunib's neeki, Jaunam weža mahjibas. Azumirkta dahaninā ſanemi, Tad Tu Laimes mahmuſinas ſwehtibinu baudiſ.

Strasdinu Jahnis.

### Sihki notikumi iſ Rigas.

Sahdības. Naiki no 28. uſ 29. Maju behrnu patwersmes „Eichenheim“ ſrahdatawā iſſagi drafadi drehbju gabali 98 rublu wehrtibā. Saglis bij eespeedis ruhti un ta logu ſpehjiss atdarht. — 30. Majā Elisabetei Blankenburg iſ dſhwokla, Tronamantineka bulvari Nr. 11, zaur eelaufchanos ſtagti drafadi drehbju gabali 105 rublu wehrtibā. — 29 Majā ſtarpa pulſten 9½ un 4½, iſ laufmana Maſla Tſchbeina dſhwokla, Sinder-a-eelā Nr. 12, zaur uſ muhſefchanu un drafadi ſlapju uſlaufchanu iſſagi drafadi drehbju gabali 223 rublu wehrtibā. — 31. Majā preeſch puſdeenas iſ tirgoſtaja Waſilijs Michailowa ſurnowitscha pahrdatawā, Teatra bulvari Nr. 5, Kanepa namā,

zaur pakalejo duriwu uſlaufchanu, iſſagiſ: tabala, papiroſi, zigari, ſeetus ſchirmi u. z. h. 200 rublu wehrtibā. — 1. Junija ſobuhrſtim Stamm, Sinder-a-eelā Nr. 7, iſſagiſ firurgiſti rihi, 45 rublu wehrtibā.

Ugungsgrechks. 31. Majā ap pulſten ½ 12 naiki ſinoja ugungsgrechku Maſlawas Ahričā. Ugungs biſ iſzehluſehs ſauntreevuelā, Parſenowa namā, Nr. 2, Wimbas aifſlehgta dſchreenu pahydotawā. Wimbas paſcha nebij mahjās; par laimi uguni drihs pamanija un ibſa laikā wareja apſlahveht, beſ uhdens ſprizu paſihdības. Zaur ko ugungs iſzehluſehs, tas wehl neſinams. Zaur ſrahns pahyluringſchanu tas newar buht notiſis; jo tahdas tur nemaj naw. Tadehl gan domajams, ka eemefils meljejams zitur kur, un ſoti wehlejams, ka iſmeljeſchanas priſtaſam iſdotoſ, to iſdabut. Wimbas mobilijas apdroſchinatas par 1600 rubleem „Jalora“ beedribā un Parſenowa immobilijas pirmajā ſcreewu aſekuranzes kompanijā no 1827. g. par 2050 rbl. Šlahde ir neeziq.

Slepkaſi. 26 Majā pulſten 10 waſorā, pēe reſerivas peflaitito unterſteeru Raſimru Maul (Mau?) leelajā Maſlawas eelā „Balijas traktiera“ preeſchā eewainoja zaur dunteſcha duhrenu ſruhtis; uſ ſlimmiz weſta wiſch zelā nomira. Slepkaſi, ka tuhlin pehz paſrahdata darba bija aifbehdſis un nebij paſihdības, zaur detektivpoližijas publehn uſeſis Rigas oladīſtā Leonā Iwanowā (blehſchu ſtarpa kaſ paſihdības ſem waheda „Kaserage“) un uobots iſmeljeſchanas priſtaſam. Pēe tam iſrahdiſees, ka Mauls biſ nahej ſtridu ar Iwanowa paſadoni, un Iwanows, gribedams paſihdſcht fa-wam beedrim, abtrumā iſdarijijis nahwigo gruhdeenu.

### Deewa-kalpoſchana Rig. baſnīz.

Waſaras ſwehtlu atſwehtē.

|                   |                 |                       |
|-------------------|-----------------|-----------------------|
| Zehla baſnīzā     | Spredilis pilſi | 10 m. Holſt.          |
| Petera baſnīzā    | Spredilis pilſi | 12 igoun. m. Biſt.    |
| Domes baſnīzā     | " "             | 10 m. Dentič.         |
| Zabnu-baſnīzā:    | " "             | 9 latv. m. Wehrich.   |
| Herrtrude-baſ:    | " "             | 2 latv. m. Walter.    |
| Jesuſ-baſnīzā:    | " "             | 10 latv. m. Gilde.    |
| Martina-baſnīzā:  | " "             | 9 w. m. Bergmann.     |
| Trihween-baſnīzā: | " "             | 2 l. m. Hafen.        |
|                   | " "             | 10 latv. m. Arieriem. |

### Naudos-papibru ſena.

Rigā, 3. Junija 1881.

| Baſihe                               | prafija. | malfaja. |
|--------------------------------------|----------|----------|
| Buſimperiala gabala                  | 8,9      | 8,6      |
| 5 proz. bantbileta 1. iſlaib.        | —        | —        |
| 5 " 4                                | 95       | 94½      |
| 5 proz. iſtript. 5. aif.             | —        | 93       |
| 5 " prehīmu bileta 1. emif.          | 225      | 225½     |
| 5 " 2                                | 218      | 218      |
| 5 " konſ. 1871. g. aif.              | —        | 137      |
| Peterb. 5 proz. pilſi oblig.         | —        | —        |
| Kreju ſem ſreb. 5% ſlihu ſhdm.       | 132      | 132      |
| Charlowas ſemſi. 6 proz. ſlihu ſhdm. | 97       | 97½      |
| Redwales and. bantla aif.            | —        | —        |
| Rigas ſom. bant. aif.                | 252      | —        |
| Leel. Krevo. dſelſez. aif.           | 272      | —        |
| Rig-Din. dſelſez. aif.               | 151      | —        |
| Din-Wit. dſelſez. aif.               | —        | —        |
| Wach. Teresv. dſelſez. aif.          | 136      | —        |
| Drelez-Wit. dſelſez. aif.            | —        | 170½     |
| Rib-Bolig dſelſez. aif.              | 82½      | 82       |
| Maſla-Bret. dſelſez. aif.            | —        | —        |
| Baltijas dſelſez. aif.               | —        | 113½     |

### Tirgus ſingas.

No waſaras ſwehtlu ſahlot muuſ atmetees wehſis laiſt, ihyachi pirmahs deenā nedekā.

Tirdneegiſbas laulā ir ſluſums.

Par neſchahwetahm aufahm malfaja 85 lihds 95 ſap. pudā.

Par ſanepeju ſehlalhm prafija 123 lihds 125 ſap. pudā un ſoliſa 122 ſap. pudā.

Par ſini ſehlalhm malfaja 165 lihds 166 ſap. pudā.

Liſt 3. Junijam pēe Rig. atnahs. 646 ſug., aifg. 522 ſug.

Mihloſchais redaktors Ernst Blaſes.

